

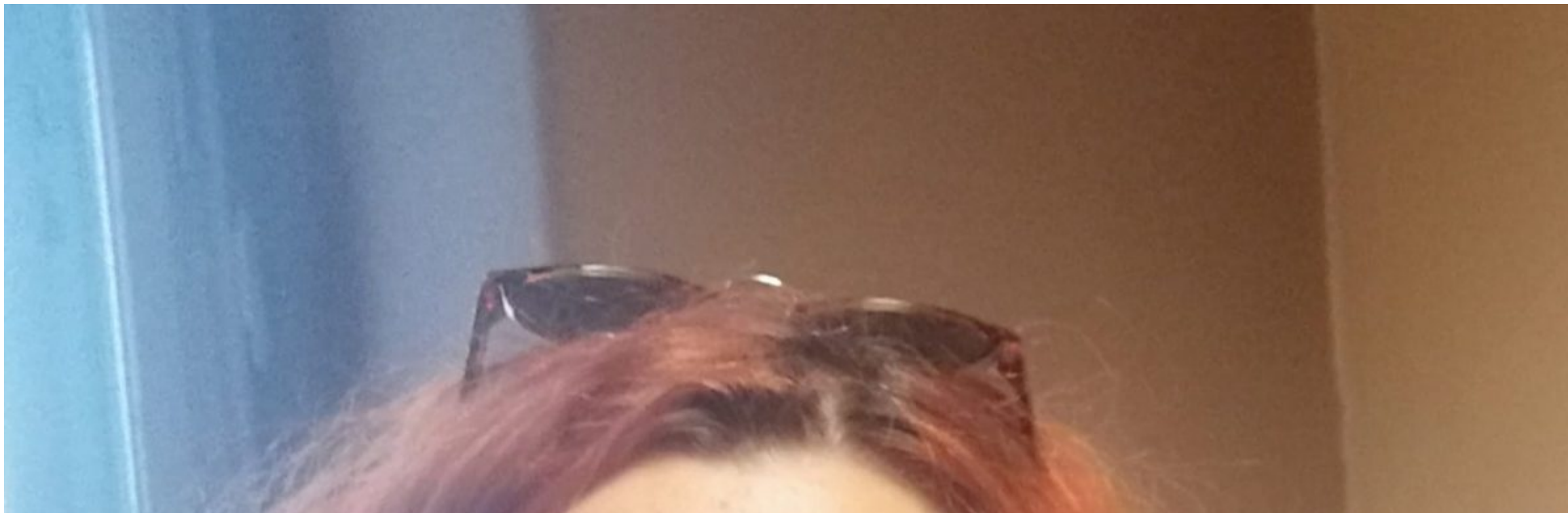
**Tamara Jovičić, predsjednica Udruge IKS:
Došli smo do trenutaka kada nam gore ne može biti, ali čini nam se da ćemo svi zajedno uspjeti svoj grad ponovno dignuti na noge i učiniti boljim nego ikad prije ...**

[Davorka Blažević](#) • 17/07/2021 u 16:03 •

Sviđa mi se

Petrinja je dvostruki stradalnik, kao i cijela Banija. Nisu se ni od rata oporavili, a zadesio ih je i razorni potres prije sedam mjeseci, od kojega će se, kako se čini, oporavljati bar desetljeće. U gradu čije su vizure potresom potpuno promijenjene, gdje je gradska blagajna prazna, a građani u potrebi za najelementarnijim stvarima u životu, gdje depresivna stvarnost i sustav, nesposoban za operativno djelovanje u obnovi, izazivaju goleme frustracije, ima jedan moćan snop svjetlosti koji prožima grad nekim posebnim, prkosnim i ponosnim, duhom koji nadahnjuje i Petrinji vraća život. Udruga IKS.

Koja ne da kontroverzama postpotresne Petrinje, nalik onima poslije rata, da ovaj grad pretvore u "grad duhova", koja vraća vjeru u ljude i ono najbolje u njima. Skupina je to nesebičnih, mahom mladih, ljudi koji već 18-tu godinu svojim volonterskim, ili radom uz skromnu naknadu, svoj grad čine boljim mjestom za život, ispunjavajući ga pozitivnom energijom i – nadom. Zbog doprinosa razvoju civilnog društva i niza projekata fokusiranih na marginalizirane skupine građana u zajednici, osvajali su brojna priznanja i nagrade. Pa i međunarodne. Poput one iz 2019., *Global Engagement Award*, koju im je dodijelilo **Sveučilište iz Indiane**, kada su proglašeni najboljom organizacijom koja se bavi naprednim socijalnim podučavanjem o globalnom i aktivnom građanstvu u međunarodnom kontekstu. Ovo je intervju s predsjednicom i spiritus movensom udruge, **Tamarom Jovičić**, ali, baš kao da je kolektivni intervju s **udrugom IKS**. Vrijednom svake medijske i ljudske pažnje...

“Community (R)evolution”

-Udruga Iks (X) osnovana je još 2003. kao neka vrst odgovora na postratnu situaciju u Petrinji i nastojanje da se to stanje promijeni. Evo vas danas i u postpotresnim prilikama kao bitnim faktorom osnaživanja zajednice. U čemu se razlikuje vaše djelovanje danas, u odnosu na ono nakon rata?

Nakon gotovo 20 godina djelovanja na području **Petrinje, SMŽ** i i šire u kontekstu EU, nažalost nakon potresa smo u još nezavidnijoj situaciji nego nakon samoga rata. Velika razlika je prije svega u tome što smo nakon rata vapili za dodjelom postojećih, istina u lošem stanju, objekata u vlasništvu grada **Petrinje** ili **RH**, a danas smo, umjesto da već imamo izgrađene nove i moderne zgrade u našem gradu, doživjeli da i to malo objekata koji su bili u donekle uporabnom stanju, gledamo u ruševinama od kojih nije ostalo gotovo ništa.

Udruga IKS je prvih nekoliko godina djelovala u prostoru čiji su imovinsko- pravni odnosi bili neriješeni, a od 2010. smo, nakon nekoliko godina “borbe” s nadležnim tijelima, uspjeli dobiti na korištenje dio zgrade u vlasništvu **RH** koja je još tada bila u vrlo teškom i zapuštenom stanju. Deset godina smo, unatoč svim preprekama koje nam je kao takva postavljala, jer se pod naletima vjetra i vremena počela doslovno raspadati, prizemlje od oko 300 kvadrata kroz različite izvore uspjeli dovesti u donekle dostojno stanje u kojemu je djelovao **Gradanski centar, Lokalni volonterski centar, Info centar za mlade, Muppet Puppet studio**, izvodile se aktivnosti lokalnih i stranih volontera za djecu i mlade kroz **Europsku volontersku službu** (sada **Europske snage solidarnosti**), brojne radionice građanskog odgoja i obrazovanja, prvi **Klub tražitelja posla u Hrvatskoj** prema modelu koji se već 20-ak godina provodi u **Australiji**, djelovala je **Regionalna video zagovaračka mreža** po prvi puta u **Hrvatskoj** prema modelu Amnesty International u Hrvatskoj **Škola prijateljica ljudskih prava**, provedeni mnogobrojni edukativni i zabavni sadržaji za sve građane, te ga koristile naše brojne partnerske organizacije. U tom procesu i provedbi mnogobrojnih aktivnosti od opće društvene koristi, osmislili smo i pripremili projektnu dokumentaciju pod nazivom **“Community {R}evolution”** koja je zapravo produkt realnih potreba naše i drugih organizacija civilnoga društva, kao jedinstven prostor i svojevrsno žarište građanskih inicijativa i odgovora na potrebe građana iz socijalno osjetljivih skupina. Dakle, prostor u kojemu smo djelovali posljednjih 10 godina je pod zaštitom konzervatora te je kao takvo ostalo prizemlje zgrade koje trenutno pokušavamo u suradnji s **Ministarstvom kulture** podvesti pod hitne mjere zaštite i spriječiti daljnje propadanje, a u narednom koraku ćemo ćemo dati sve od sebe da kroz realizaciju projekta **“Community {R}evolution”** obnovimo kulturno povijesnu ljepoticu u centru grada **Petrinje** i damo joj ruho **Društvenog kulturnog centra** kakvo i zaslužuje, u okviru čega će svoje mjesto pronaći ne samo **Udruga IKS**, nego i brojne druge partnerske organizacije koje svojim djelovanjem na našem području čine naše zajednice ljepšim mjestom za življenje.

-Ako je udruga Ljudi za ljude preuzela skrb za teške materijalne i sve druge uvjete života potresom pogođenih ljudi na Baniji, jeste li vi i vaša udruga oni koji brinu o stvaranju pozitivnog ozračja i pozitivne klime među ljudima u nevolji?

Inicijativa **Ljudi za ljude** je nakon nekoliko godina djelovanja i pružanja direktne pomoći stanovništvu grada **Gline** i okolice, koje je također i prije potresa bilo deklarirano kao višestruko deprivirano područje od strane **RH**, nedavno formalizirala svoj status, te su sada registrirana udruga s kojom već pripremamo nekoliko različitih projektnih prijedloga. **Udruga IKS** blisko surađuje s **Ljudima za ljude** jer dijeli iste vrijednosti i polaže pažnju na svakog pojedinca u potrebi. Naši su se odnosi još i više intenzivirali nakon potresa jer smo nastojali zajedničkim snagama pružiti svu potrebnu pomoć našim sugrađanima, od primarne humanitarne pomoći, stambenog zbrinjavanja, ali i sadržaja kojima im se pruža i psihosocijalna pomoć kao i neminovna potreba za društveno- kulturnim sadržajima u uvjetima kakve imamo.

Prvih nekoliko mjeseci, unatoč činjenici da smo kao organizacija ali i kao zaposlenici /pojedinci ostali bez svojih domova, djelovali smo kao mobilni tim koji je radio na podjeli humanitarne pomoći, osnaživanju pojedinaca, povezivanju donatora i potreba stambenog zbrinjavanja itd. Paralelno s pružanjem primarne, humanitarne pomoći, nastavili smo provoditi aktivnosti kojima oplemenjujemo okružje u kojemu u novonastalim, apatičnim, ruševnim i beznadnim prilikama organiziramo različite aktivnosti i kulturne sadržaje za sve dobne skupine, od vrtičke dobi do osoba korisnika socijalnih usluga u **Domovima za stare i nemoćne**. Uz podršku naših brojnih partnera iz **Hrvatske i svijeta** kontinuirano radimo na provedbi aktivnosti koje daju nadu u ostanak i opstanak ljudi na ovom području, pružamo edukativne sadržaje kojima osnažujemo, prije svega, mlade za lakši pristup tržištu rada s posebnim naglaskom na razvoj karijera u civilnom sektoru, kao nezaobilaznom čimbeniku u procesima demokratizacije društva općenito. Radimo na stvaranju pozitivnog okružja za razvoj svakog pojedinca, njegovih ambicija, vještina i znanja, vraćanju humanih vrijednosti na mjesta s kojih su izgurana posljedično razvojem neoliberalnog kapitalizma, zagovaramo empatiju, solidarnost, uvažavanje raznolikosti po bilo kojoj osnovi te promoviramo vrijednosti volonterstva i dobrote naše humane vrste kao osnovni preduvjet dugoročnog opstanka naše civilizacije općenito. Trudimo se prenijeti poruku koju i sami slijedimo kao svoju viziju **“naša zajednica, naša odgovornost”**, potičemo volonterstvo od najranije dobi jer smatramo da je prije svega važno voljeti svakog čovjeka i dati mu priliku da bude ono što jest, a u svakome od nas leži potencijal koji može pridonijeti općem boljitku.

Potencijal u “gradu ruševina”

-Udruga je nedavno otvorila natječaj “Pričaj dobrotu 12:19 !” i pozvala građane da ispričaju svoju priču koja im je ispunila srce nakon potresa. Što zapravo želite tim natječajem potaknuti? Podsjetiti sve nas na ljudsku dobrotu i solidarnost, da se ne zaborave?

Natječaj je otvoren kao jedna platforma koja će generirati sve pozitivne priče koje ljudi žele podijeliti, na jednom mjestu. Želimo time poslati poruku iz koje i budući naraštaji mogu učiti što je zapravo najvažnije, da to nisu stvari, niti novci, niti imanja, to je priroda čiji dio smo i mi sami kao kreatori okruženja i atmosfere, zajednica, u kojima možemo živjeti lijepo ukoliko smo dobri ljudi koji suosjećaju i pomažu jedni drugima, bez razlike na godine, boju kože, jezik. Želimo zabilježiti i širiti pozitivne primjere kako se lakše preživljava bilo koja nedaća i katastrofa u zajedništvu, ljubavi i razumijevanju. Želimo na neki način i nagraditi osobe koje će bezuvjetno, iz duše podijeliti osjećaje koje inače tako teško dijelimo i čuvamo kao da ih treba kriti, a zapravo na taj način jedni drugima “odajemo” ono što je vrijedno i što nas čini sretnima.

-Petrinja je nakon potresa bila prepuna ljudi iz svih dijelova Hrvatske. No, s vremenom svi su otišli, a objektivno postoji bojazan da će i mladi Petrinjci otići za boljim životom...

Istina. Čini se da nakon potresa nema tko u **Petrinji** nije bio. Horde mladih ljudi iz svih krajeva **Hrvatske** na krovovima, u osobnim automobilima iz kojih, samostalno financirajući gorivo, dijele pomoć u nekim prostorima **Banije** gdje dugo nitko nije bio... kuhalo se, pomagalo i suosjećalo kao nikada prije. Sada tih ljudi nema, ali mislimo da će **Petrinju** nositi zauvijek u srcima, baš kao što ćemo i mi njih. Hvala im još jednom.

I naravno da postoji bojazan da će i mladi **Petrinji** otići za boljim životom, postojala je ona i prije potresa. Na svu sreću, naš tim velikim dijelom čine upravo mladi ljudi koji i dalje imaju volju svoje kapacitete ulagati u boljitak zajednice i na tome smo im također neizmjereno zahvalni. Od naših djelatnika do stranih volontera – svi vidimo određeni potencijal u tom gradu ruševina. *You must have chaos within you to give birth to a dancing star* – rekao je jednom jedan veliki filozof. Razorni potres koji je pogodio naš grad krajem prošle godine itekako je doprinio – kako kolektivnom, tako i kaosu na individualnoj razini svakog pojedinca koji ga je doživio i još uvijek ga živi. Međutim, poslije kiše uvijek dolazi sunce, zar ne? Koliko god to čudno zvučalo, ideje koje su rasle u mladima prije potresa sada polako izlaze van i čini nam se da je najbolja stvar u svom tom kaosu upravo prekid dotadašnje inertnosti i ponovno buđenje ljubavi prema svojoj lokalnoj zajednici. Nada u bolje sutra i vjera da nam sada naprosto mora biti bolje nego što je bilo, jesu ono što drži mlade ljude u ovom kraju i ne dopušta **Petrinji** da zaista postane grad duhova. Barem zasad.

-Inicirali ste i zasadili svojevrсни “biljni zid”, na kojem svatko može posaditi svoj svijet. Otkud vam ta ideja, što vas je potaknulo na to?

Nakon potresa često smo se vraćali našoj zgradi i zajednički probavljali proces urušavanja naših želja, snova i uspjeha koje smo utkali u taj fizički prostor. Naša kolegica **Nadja**, koja ima ogromnu strast prema bilju, prisjećala bi se priče o filadendronu, velikom dvadesetogodišnjem starcu kojeg je udomila, baš prije potresa, od prijateljčine mame, da živi u našem uredu jer jedino je on dovoljno velik za njega. Nekoliko dana prije potresa, uselili smo ga u naš ured kao “final touch” nakon jednogodišnje renovacije. Nakon potresa, filadendron je zadnji ostao u uredu i, uz pomoć **GSS**-a, par mjeseci nakon izvučen van, pri čemu je iz sigurnosnih razloga bio ostavljen na sredini ceste dok se izvuče ostatak stvari. Smijali bi se tome kako je filadendron završio na televiziji s tužnom porukom da “kućna biljka na cesti čeka bolja vremena”. U tom nekom periodu, naša volonterka **Ena** privatnim kanalima provodila je vrijeme s **Andreom Šipuš**, začetnicom i poticateljicom cijele priče oko biljnog zida. **Andrea** je s pričom uspostave biljnog zida na **IKS**-ovoj zgradi došla kao medijator i iscjeliteljica naših rana.

– Očigledno, u nastojanju da pomognete u revitalizaciji i zacjeljivanju rana u svom razorenom gradu, uspješno mobilizirate ljude, ali što doista, kako netko na vaše akcije reče, “ako mladi odu, za koga je to cvijeće”?

Cvijeće je tu kao podsjetnik da konstantno trebamo iznova saditi i brinuti o posađenom. S druge strane, simbol je to i **IKS**-ova novog početka, te isto tako poruka svim pripadnicima lokalne zajednice da, unatoč onome što nas je snašlo, nećemo prestati misliti o njima – ponajviše mladima. Upravo nam je to “recept” da zadržimo te mlade ljude i da ih pozovemo da nam se pridruže u borbi za neko bolje “danas”, ali i “sutra”.

Socijala nije stala...

– Kao udruga ste iznimno aktivni. Organizirate ljetni Socijala festival 2021., šesti po redu, radionice za djecu i odrasle, Ljetnu školu bioetike...Kakav je interes za te aktivnosti?

Ove smo godine već organizirali nekoliko aktivnosti za mlade unatoč potresu i cjelokupnoj situaciji. Osim **Socijala festivala** koji nam je svojevrsna ljetna tradicija, obilježili smo **Europski tjedan mladih** na nekoliko lokacija u gradu **Petrinji** u suradnji s **Koordinacijom udruga mladih Siska i Udrugom za promicanje alternative i nezavisne kulture Alternacija**. Pili smo tako kavu s mladim petrinjskim poduzetnicima, proveli kreativne radionice u kontejnerskom naselju u **Mošćenici** gdje smo postavili i izložbu mladih neafirmiranih umjetnika, a u prostoru gradskog parka ugostili smo skateboardere, slack-linere, grafitere i DJ-e. Svi od navedenih sadržaja bili su iznimno dobro posjećeni i od strane mladih, ali i onih nešto starijih pripadnika lokalne zajednice. Sudeći po komentarima i jedne i druge grupacije, ovakvi su sadržaji od iznimne važnosti za naš grad, osobito u razdoblju nakon razornog potresa kada je nužno raditi na podizanju duha zajednice i dodatni trud usmjeriti prema organiziranju aktivnosti za mlade kako bismo ih zadržali na ovim prostorima.

-Što je to Socijala festival?

Socijala festival već je tradicionalno ljetna aktivnost **Aktivaca Udruge IKS**. **Aktivci** su naime zamišljeni kao skupina mladih ljudi koja aktivno djeluje u zajednici – kako zagovarački, tako i putem provedbe konkretnih aktivnosti. Između ostalog, **Socijala festival** nastao je kao produkt njihova rada s ciljem prezentiranja vještina mladih iz lokalne zajednice. Već šestu godinu zaredom **Socijala festival** tako na jednom mjestu okuplja mlade umjetnike, glazbenike, aktiviste te sve mlade osobe koje imaju želju za mijenjanjem zajednice na bolje. Iako nas je ove godine zadesio taj nesretni potres, **Socijala** nije stala. Tako smo u suradnji s **Udrugom za promicanje alternative i nezavisne kulture Alternacija i Koordinacijom udruga mladih Siska**, koja inače djeluje u **Klubu mladih Skwhat**, i ove godine uspjeli u djelo provesti jedno zaista posebno izdanje **Socijala festivala**. Na **Kiosku na Kupi** kod **Jagića** posjetio nas je iznimno velik broj pripadnika lokalne zajednice koji su uživali u dnevnom i večernjem programu. Pokazali su time da su još uvijek tu i da podržavaju naš rad baš kao što smo i mi pokazali da smo i dalje tu za sve njih.

-Kako se živi u Petrinji, kako je biti mlad i pun ideja u ovom gradu ruševina?

U **Petrinji** se živi “od danas do sutra” i dosta je teško raditi dugoročne planove za budućnost, posebice kada su u pitanju mlade osobe. Jedan dan ti treba grijalica, a nekoliko dana nakon toga ne možeš živjeti u svom privremenom domu bez klime. Kako je u tim okolnostima biti mlad i imati puno ideja? Prilično frustrirajuće. No, mladi su u ovom gradu ionako teško dolazili do izražaja. Nadamo se da ih je to dovoljno “očeličilo” i da će im ovi dodatni životni problemi koji su ih snašli biti samo još veća motivacija za razvoj i provedbu njihovih ideja. Nadamo se da će mladi biti glasniji u izražavanju svojih zahtjeva te da će prepoznati i **Udrugu IKS** kao jedan od puteva djelovanja u zajednici.

-Jeste li i sami pomišljali otići iz Petrinje? Što vas može u tom gradu dugoročno zadržati?

Teško je na ovo pitanje odgovoriti u ime svih članova tima. Ono što možemo reći jest da je zasigurno bilo teških situacija u kojima je svatko barem na sekundu pomislio da se odavde treba maknuti. Međutim, iako su neki zaista otišli, nikada nas nisu u potpunosti napustili. Svoj doprinos daju idejama, savjetima, novim poznanstvima, primjerima dobre prakse i bezuvjetnom podrškom u ostvarivanju ciljeva prema kojima smo zajedno krenuli i nastavili ići. Razlog zbog kojeg su nas napustili jest ujedno i onaj koji, vjerujemo, dugoročno može zadržati ljude (osobito mlade) kojima se odlazak u neka razvijenija i naprednija područja **Hrvatske** ili svijeta čini najboljim rješenjem situacije u kojoj su se našli poslije potresa. **Petrinja** mora krenuti sa žurnom obnovom – kako u materijalnom, tako i u društvenom i kulturnom smislu. S obzirom da nam je svima jasno da će priča oko obnove nažalost potrajati puno dulje od očekivanog, nužno je raditi na podizanju duha zajednice. Kultura jest, kako **Mladen Labus** navodi, univerzalni ljudski fenomen koji ima važnu ulogu stabilizatora u društvu. Iako nije od životne važnosti, upravo razvoj kulture vjerojatno značajno može doprinijeti tome da mladi ostanu “kod kuće”. Uz osiguravanje radnih mjesta i poticaja za mlade poduzetnike, različiti oblici kulturnih sadržaja (pritom posebno mislimo na izvaninstitucionalnu kulturu koja proizlazi upravo iz organizacija civilnog društva) značajno mogu utjecati na želju mladih za planiranjem budućnosti na ovim područjima. Posebno je u ovim trenucima važno ne izostaviti taj aspekt života zajednice s obzirom da kvalitetan sadržaj društveno-kulturnog karaktera ne utječe samo na proširivanje postojeće kulturne ponude **Petrinje** (što ju čini značajno privlačnijom mlađoj populaciji), već ima i pozitivni učinak na mentalno zdravlje pripadnika lokalne zajednice. Pokazalo se to i na provedbi spomenutih oblika aktivnosti na različitim lokacijama u **Petrinji** nakon potresa. U suradnji s **Koordinacijom udruga mladih Siska i Udrugom za promicanje alternative i nezavisne kulture Alternacija** obilježili smo Tjedan mladih i organizirali **Socijala Festival**, dok smo u suradnji s **Francuskom ambasadom** u **Petrinju** doveli i suvremeni francuski balet. Osim toga, redovito u kontejnerskom naselju u **Mošćenici** provodimo kreativne i sportske aktivnosti za djecu. Spomenuti su nam događaji naprosto ispunili srca, čak i više nego ikada prije! Ljudi su ovdje zaista željni sadržaja “suvremenijeg” karaktera. Dok mladi uživaju po prvi put stati na skateboard, okušati se u vještini slacklininga ili pak graffiti arta, stariji žitelji našeg malog grada sa zadovoljstvom promatraju kako se “omladina” veseli dok njihovim okruženjem odzvanjaju zvuci neke glazbe koja nije iz njihovog vremena – ali im se dopada. I jedni i drugi iz ove priče dolaze nam s pohvalama, ali i idejama za buduće aktivnosti. Nama takvi trenuci daju snagu i inspiriraju nas za daljnji rad.

Obnova ide “puževim korakom”

-Svi su suglasni u dvije stvari kad je o Petrinji nakon potresa riječ: Da je Hrvatska pokazala golemo srce i iznimnu solidarnost, i drugo, da obnova ide puževim korakom. Što vi o tome mislite?

U sociologiji, a ujedno i u zdravorazumskom razmišljanju, postoji razlika između pojma zajednice i pojma društva. “Zajednica” počiva na osjećaju pripadnosti i solidarnosti, navici i običajima dok je “društvo” mehanička tvorevina koja nastaje temeljem neke racionalne svrhe i u kojoj su ljudi međusobno “razdvojeni”. **Hrvatska** zaista jest pokazala golemo srce, dapače – imali smo osjećaj da smo povezani sa svakim pojedincem koji prvih mjeseci nakon potresa kročio u **Petrinju**, ili na ove prostore uputio bilo kakav oblik podrške. Nažalost, obnova zaista ide puževim korakom. Koji je tome razlog, ne znamo točno. Međutim, ljudi bi itekako voljeli vidjeti konkretan plan i “upoznati” tim koji će voditi proces obnove. Mišljenja smo da obnovu treba voditi stručan tim ljudi iz različitih područja – arhitekti, geolozi, krajobrazni arhitekti, sociolozi, urbanisti, povjesničari umjetnosti i konzervatori. Sve je to nužno ukoliko želimo živjeti u, prema izrazu **Rudija Supeka** – gradu po mjeri čovjeka. Vjerujemo da bi takav tim ljudi iznjedrio idealno rješenje za naš mali grad, koje bi s jedne strane relativno brzo, jeftino i kvalitetno adresiralo problem stambenog pitanja, a s druge bi pak strane **Petrinju** napokon vratilo na kulturnu kartu **Hrvatske**.

-Koliko zaposlenih udruga ima i na kojim projektima trenutno radite?

Udruga IKS trenutno zapošljava 7 osoba koje neumorno rade na brojnim projektima i aktivnostima od kojih mnoge trenutno nemaju osiguranu financijsku podršku. Neki od projekata **Udruga IKS** su projekt **Europskih snaga solidarnosti “Change makers”** kroz koji međunarodni volonteri osiguravaju aktivnosti za građane najviše pogođene pandemijom **Covid 19** virusa te potresom. Također radimo na **Erasmus+** projektu strateškog partnerstva **“Rise in quality”** gdje s partnerima iz nekoliko zemalja radimo na podizanju kvalitete rada s međunarodnim volonterima te pružanjem podrške u njihovom radu i razvoju. Dio smo **Eurodesk mreže** te aktivno radimo na informiranju

mladih o prilikama za mobilnost i učenje. Sudjelujemo u desetak partnerskih projekata koji osiguravaju aktivnosti za našu zajednicu te entuzijazmom i volonterskim radom održavamo usluge koje nemaju osigurano financiranje poput Info centra za mlade, lokalnog Volonterskog centra, administrativne pomoći za građane.

Kroz partnerstvo s **Pestalozzi zakladom za djecu** iz **Švicarske** trenutno se odvija interkulturalna razmjena u **Trogenu**, na kojoj, uz druge dvije zemlje, sudjeluje i 18 mladih srednjoškolaca s područja **Banije**. Također, nakon dugogodišnjeg rada s djecom i mladima prepoznati smo od **Montessori** kolega koji nas trenutno vode kroz proces u okviru kojega ćemo dobiti „**zvjezdicu akreditacije**“. U partnerstvu s **Mrežom mladih Hrvatske** i **ALD Sisak** radimo na pripremi kampanje za prikupljanje sredstava kojima bismo osigurali početne kontejnerske prostore i dio opreme u okviru čega bi uspostavili djelovanje **Društveno kulturnih centara na Baniji**.

-Ovih ste dana otvorili i “Knjigušku”. Što je to?

Pred 10-ak dana preuzeli smo donaciju ruskog veleposlanstva i njihovih partnera jednog veselog, šarenog kontejnera pod simboličnim nazivom „**Knjiguška – igraonice, čitaonice**“ koji smo postavili u dvorištu naše srušene zgrade u centru **Petrinje**. U okviru ove donacije dragi ljudi iz organizacijskog odbora **Noć knjige** ovaj živahni kontejner opremili su namještajem prilagođenom djeci i mladima, i s preko 1000 naslova knjiga za djecu i mlade. Veselimo se skorašnjim aktivnostima za naše najmlađe koje ćemo u suradnji s lokalnim i stranim volonterima kroz **Europske snage solidarnosti** uskoro provoditi i na taj način unijeti malo života u razrušeni i opustošeni centar našega grada, neizostavno uključujući **IKS-ove muppet puppet predstave**.

Kroz, među organizacijama civilnog društva (OCD) zvani, „**famozni Kovid natječaj**“ koji je naknadno prilagođen i potrebama zajednica pogođenim potresom, uskoro ćemo se upustiti u provedbu dva krasna projekta koja su odobrena. **Re (build) – rekonstrukcija, revitalizacija, regeneracija i izgradnja boljeg društva** projekt je koji **IKS** kao nositelj provodi u partnerstvu s još tri organizacije civilnoga društva s područja **SMŽ: Udrugom za promicanje alternative i nezavisne kulture ALTERNACIJA, Kordinacijom udruga mladih Siska te Udrugom za promicanje kulture Zeleni brijeg**. Uz velike napore mladih iz spomenutih OCD-a koji su u to vrijeme volonterski radili na pružanju pomoći ljudima na terenu, ali svejedno pronašli motivacije i vremena da pristupe poprilično zahtjevnom procesu pripreme za ovaj **EU** natječaj, moram s velikom zahvalnošću spomenuti i našu dragu **Morenu Mitak** koja nam se javila iz **Zagreba**. **Morena** je izrazila svoj način pomoći za **IKS**, ako se dobro sjećam, rekla mi je da ne zna popravljati krovove i dimnjake, ali da zna pisati projektne prijedloge i da će to biti njen volonterski doprinos u pokušaju namicanja sredstava za pružanje pomoći ljudima, ali i opstanku **OCD-a u SMŽ**.

Potporna potpredsjednika Vlade, Borisa Miloševića

-U nekim projektima partner vam je i GONG...

Da, to je naš drugi, ali ne manje važan projekt -VolonterIKS 2021, čiji nositelj je naša draga partnerska organizacija iz Zagreba **GONG**. Partner u ovom projektu su i naši dragi partneri iz **Belišća Inkluzivna kuća ZVONO**. Ovdje moram reći koliko smo zapravo zahvalni svim našim partnerima koji su u vrijeme naše muke u potresu volonterski uložili ne samo u direktnu pomoć za ljude na našem području, nego i pokazali iznimnu solidarnost, kolegijanst u našem sektoru te preuzeli pripremu mnogobrojnih projektnih prijedloga za našu organizaciju kako bi osigurali sredstva za opstanak **IKS** tima. U ovom trenutku, imamo rezultate za ova dva spomenuta projekta, ali valja naglasiti da je u periodu do 15. veljače 2021., kada je zapravo bio rok za predaju projektnih prijedloga na natječaj **Jačanje kapaciteta OCD-a** za odgovaranje na potrebe lokalne zajednice, uz pomoć naših prijatelja iz cijele **Hrvatske** pripremljeno i predano oko 20 projektnih prijedloga u kojima je **IKS** partner. Teško je pobrojati sada sve organizacije koje su u to bile uključene, ali ono što nam gali srce jest činjenica da ih je bilo preko 30.

Udruga IKS je također nekoliko dana poslije potresa, uz mnogobrojne OCD-e koji su priskočili u pomoć našem području, inicirala osnivanje **Koordinacije humanitaraca za SMŽ** kroz koju zajednički djelujemo i pružamo pomoć stanovništvu županije, ali se bavi i zagovaranjem zajedničkih interesa svojih članica. Tako smo ostvarili partnerstvo s **Nacionalnim i lokalnim stožerima** kako bismo što kvalitetnije odgovarali na potrebe ljudi u ovom kraju, ali i ostvarili neka prava i pomoć nama samima kao ključnim akterima u zajednicama pogođenim potresom.

Uz iznimnu podršku potpredsjednika **Vlade RH Borisa Miloševića** održalo se nekoliko sastanaka s predstavnicima svih relevantnih ministarstava te se polučili dobri rezultati koji su od velike pomoći za opstanak samih **OCD-a**. Značajno za naglasiti jest da smo ovakvim načinom komunikacije s donositeljima odluka ostvarili pravo na **Mjere očuvanja radnih mjesta** te **Javne radove** koje **OCD-i** prije ovog dogovora nisu mogli koristiti, kao da je i inicirano otvaranje još jednog kruga spomenutog natječaja uz podršku **NZRC** koja je u međuvremenu održala radionicu podrške za potencijalne prijavitelje u **Petrinji**.

Nadalje, blisko surađujemo sa **Središnjim uredom za demografiju i mlade** koji su na osnovu svih danih informacija programirali natječaj za **OCD**-e koji rade za mlade i s mladima, u okviru kojega je raspoloživo 10 milijuna kuna, a otvoren je prije nekoliko dana.

Aktivno se bavimo zagovaranjem o temama važnima za mlade, podržavamo i mentoriramo organizacije civilnog društva kojima je to potrebno i lobiramo za bolje uvjete rada i razvoja civilnog društva.

-Vaša misija, kako ste je sami definirali, vrlo ambiciozna: osnažiti građane preuzimanjem inicijative za napredak zajednice. Možete li u tome uspjeti u ovako teškim okolnostima koje će još dugo trajati?

Vjerujemo da je iz svega ovoga jasno da mislimo da u tome možemo uspjeti, pa čak i u ovako teškim okolnostima u kojima smo se zatekli. Dapače, vjerujemo da će upravo te teške okolnosti utjecati na dodatno aktiviranje mladih ljudi u zajednici koji su, osobito sada, željni konkretnih i opipljivih promjena. Vjerujemo i da većina pripadnika lokalne zajednice sada jasno vidi da je došlo do trenutka kada nam gore ne može biti, ali čini nam se i da ćemo svi zajedno uspjeti u naumu da svoj grad ponovno dignemo na noge i učinimo ga boljim nego ikada prije.

Mi ostajemo ovdje!

-Obnova će trajati godinama, hoće li vaš entuzijizam to izdržati i toj tromosti sustava odoljeti? Bojite li se da mladi ljudi doista na kraju ne bace koplje u trnje i krenu dalje, drugdje...?

Kao što smo već napomenuli, mi ovdje ostajemo. I dalje ćemo se truditi biti tu za svakog pripadnika lokalne zajednice, a ponajviše mlade. Nadamo se da će to biti prepoznato i da ćemo uskoro izgraditi ljepšu i, ne još stariju, nego po prvi puta **suvremenu Petrinju**.

-U čemu je, po vašem mišljenju, u ovoj situaciji zakazao sustav (država) i kako taj tromi mehanizam pokrenuti?

Svijet ostaje na mladima, pa tako i država. Da bi se bilo što moglo pokrenuti na bolje, država mora početi pratiti trendove i standarde u mnogim aspektima. Od zaštite ljudskih prava do planiranja gradnje po mjeri čovjeka. Sustav se mora napokon početi graditi politikama “odozdo” – dakle, na temelju inputa i želja onih društvenih aktera za koje se te politike grade. Dosadašnja praksa je pokazala da politike “odozgo” nemaju pretjeran uspjeh u rješavanju problematike za koju su osmišljene. Prema tome, potrebno je aktivno uključivati građane u kreiranje politika i prema njihovim željama i potrebama graditi cjelokupni sustav. Samo u tom slučaju taj tromi mehanizam postaje aktivan i nezaustavljiv u donošenju pozitivnih promjena na nacionalnoj, ali i lokalnim razinama.

-Što je ono u čemu vam danas svi mi možemo pomoći?

Udruga IKS ostala je bez prostora za rad nakon razornog potresa. Iako smo trenutno osigurali privremeni privatni prostor, bolno smo svjesni činjenice da je nestankom zgrade u kojoj smo mi djelovali, nestao i prostor za rad brojnih udruga iz našeg grada, inicijativa mladih i neformalnih skupina građana koji su radili za dobrobit naše zajednice. Trenutno radimo na osnivanju i otvaranju društveno kulturnog centra, kroz koji bi zapravo formalizirali sve ono što je **Udruga IKS** i do sada radila, te krenuli u proces obnove zgrade u **Turkulinovoj 9**.

Svi koji vjeruju u našu misiju i viziju aktivnih građana koji preuzimaju odgovornost za stvaranje pozitivnih promjena u svojoj zajednici, mogu podržati naš rad donacijama od srca kao i našu **crowdfunding kampanju za uspostavu Društveno kulturnog centra** o kojoj ćete uskoro imati prilike saznati više.

Isto tako, apeliramo na sve medije da se pozabave više pozitivnim pričama i u javnost na taj način unose pozitivu i motivaciju za ostanak ljudi na našem području, ali i da na taj način podrže rad neprofitnog sektora koji čini čuda u svojim zajednicama, ali počesto oskudjeva novcem za promidžbu, posebno skupih objava velikih medijskih kuća...

Tekst je realiziran uz pomoć sredstava iz Projekta poticanja novinarske izvrsnosti 2021. – Agencije za elektroničke medije

UDRUGA IKS

#jernemamdje

